

DETAILS

Titel	Unit 3 - Regelgeving voor sociale ondernemers in Nederland
Module	Module 2- Je sociale onderneming omschrijven
Introductie	Na lang wikken en wegen heb je besloten een sociale onderneming te starten. Geweldig! Maar waar begin je? En wat is een sociale onderneming precies? In deze eenheid leer je meer over sociaal ondernemen in Nederland en aan welke wettelijke eisen je als sociaal ondernemer moet voldoen.
Leerdoelen	Deze eenheid kent de volgende leerdoelen: <ul style="list-style-type: none"> - Ontdekken wat een sociale onderneming is - Leren wat de vijf pijlers van sociaal ondernemerschap zijn - Welke rechtsvorm kies je bij inschrijving bij de KvK - Meer informatie over de Social Enterprise Code.
Benodigde tijd	45 minuten
Relatie tot de andere onderdelen van SAGA	<ul style="list-style-type: none"> - M1U1 - Wat is een sociale onderneming en wat houdt het in om er een op te richten? - M2U1 - Business Model Canvas voor sociale ondernemingen

DE INHOUD

Casestudy	<p>Sea Ranger Service</p> <p>Wietse van der Werf is de drijvende kracht achter 'Sea Ranger Service', de eerste maritieme ranger dienst ter wereld. Met een innovatief circulair zeilschip waakt de Sea Ranger Service over beschermde zeegebieden, doet onderzoek en conserveert historische scheepswrakken. De bemanning bestaat uit jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt die worden opgeleid door marine veteranen tot 'wachter op zee'. Hiermee kent deze sociale onderneming een dubbele impact. Eind 2018 tekende Van der Werf een Green Deal.</p> <p>“We zijn begonnen in de havensteden Rotterdam en Den Helder”, zegt Van der Werf. “De werkloosheid is daar het hoogst. De overheid trad op als launching customer. We hebben nu vijf klanten via de overheid en zijn op zoek naar zakelijke klanten.” Ook het buitenland lonkt. “Het concept is makkelijk te vertalen naar buitenlandse havens. Hiervoor hebben we samen met partners PWC, Ikea, Rabobank en Randstad een franchisemodel ontwikkeld.”</p> <p>Van der Werf merkt dat het initiatief aanslaat. “Onze partners vinden het belangrijk om deel te nemen aan ondernemersprocessen die duurzaamheid willen realiseren. Want alles komt de missie ten goede. En als je de natuur beschermt, banen en verdienmodellen creëert, ontstaat er verbinding.”</p>
-----------	---

	<p>Voor welke rechtsvorm heeft Van der Werf gekozen en waarom? “Sea Ranger Service bestaat uit een stichting die eigenaar is van drie Bv’s. Dat is een bewuste keuze. De stichting is belangrijk voor de maatschappelijke missie en het zakendoen met de overheid en biedt een kritische blik en een gunfactor. Aan de andere kant zorgen de Bv’s voor een solide bedrijfsvoering en dat is belangrijk voor financiers. Deze twee rechtsvormen vullen elkaar goed aan. In Nederland kan een non-profit organisatie ook gewoon een bedrijf hebben. Dat kan in het buitenland vaak niet.”</p>
Lesstof	<p>Wat is de definitie van sociaal ondernemerschap? Sociale ondernemers zoeken naar innovatieve oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen. Hun sociale missie staat voorop (impact first!). Net als gewone bedrijven leveren sociale ondernemingen producten of diensten. Maar geld verdienen is niet het hoofddoel, het is vooral een middel om de wereld een beetje beter te maken.</p> <p>Wat zijn de kenmerken van sociaal ondernemerschap? In totaal zijn er vijf punten waaraan je een sociale onderneming kunt herkennen. Aan alle vijf moet worden voldaan om volgens de Kamer van Koophandel als een sociale onderneming in Nederland te worden aangemerkt.</p> <p>1. Sociale missie wat is je missie? Hoe wil je die bereiken? De sociale onderneming legt haar maatschappelijke missie vast in haar statuten. Hierin staat wat het bedrijf doet om het gekozen probleem aan te pakken en hoe het zijn doelen bereikt</p> <p>2. Impact eerst Positieve impact voor de samenleving, daar gaat het om. Zo draagt bijna 50% van de sociale ondernemingen bij aan het vergroten van de arbeidsparticipatie van een kwetsbare doelgroep. Meer dan de helft deelt zijn kennis ook met andere bedrijven. Dat blijkt uit onderzoek van Social Enterprise. Andere gebieden waar sociaal ondernemers het verschil maken, zijn: circulair en duurzaam produceren, sociale cohesie, verbetering van de zorg en de energietransitie</p> <p>3. Geen winstmaximalisatie Een sociale onderneming is niet gericht op winstmaximalisatie. Het bedrijf moet natuurlijk wel winst maken om de missie mogelijk te maken. Als sociaal ondernemer kun je ook winst uitkeren. Een sociale onderneming hanteert kaders voor winstbeleid en managementbeloningen. Het is duidelijk dat dit in dienst staat van de maatschappelijke missie</p> <p>4. Constante dialoog Sociaal ondernemers gaan actief in gesprek met hun meest relevante stakeholders. Zoals bijvoorbeeld medewerkers, klanten en omwonenden. Ze betrekken hen bij belangrijke beslissingen</p> <p>5. Totale transparantie Transparantie is de basis voor vertrouwen binnen het bedrijf. Daarom zijn sociale ondernemingen volledig open. Over bedrijfsvoering, het behalen van</p>

	<p>maatschappelijke doelen of hoe zij omgaan met de keten. Daarnaast delen sociale ondernemingen hun kennis vaak met andere bedrijven en de overheid.</p> <p>Aan welke wettelijke eisen moet je als sociaal ondernemer in Nederland voldoen?</p> <p>Sociale ondernemingen in Nederland hebben nog geen aparte rechtspositie. De meeste ondernemingen staan ingeschreven als BV. Anderen geschikte rechtsvormen zijn: stichting, vennootschap onder firma of coöperatie. Sommige ondernemingen zijn zowel BV als stichting. Zorg er dus voor dat je jouw sociale onderneming registreert bij de Kamer van Koophandel met één van de bovengenoemde rechtsvormen. Momenteel wordt gewerkt aan een aparte, passende rechtsvorm voor sociale ondernemingen. Een vorm waarin de principes van een sociale onderneming beter worden uitgewerkt. Dit maakt het voor overheden en andere zakenpartners duidelijker dat ze met een sociale onderneming te maken hebben.</p> <p>Om sociale ondernemers te helpen de definitie van sociaal ondernemerschap te vertalen naar beleid en bedrijfsvoering heeft een onafhankelijke commissie in opdracht van Social Enterprise NL de Code Sociale Ondernemingen uitgewerkt. Deze code bevat principes die bedrijven binnen hun bedrijfsvoering vorm kunnen geven. De code is echter niet vrijblijvend. Jaarlijks wordt beoordeeld of een bedrijf ingeschreven kan blijven in het Register Sociale Ondernemingen.</p> <p>Elke aanvraag voor de code door een sociale ondernemer wordt gevolgd door een beoordelingstraject. Als dit traject leidt tot toelating, wordt de sociale onderneming opgenomen in het 'Register Sociale Ondernemingen'. Tweejaarlijks vindt een formele herbeoordeling plaats om te kijken of de 5 principes van de code nog volledig worden nageleefd binnen de onderneming. Ondertussen vindt er ook regelmatig een peer review (door collega-ondernemers uit het register) plaats. Dit is vooral gericht op evalueren en adviseren. Zo ontstaat een systeem waarin de 'impact first' basis wordt geborgd door middel van formele toetsing, terwijl peer reviews zorgen voor onderlinge versterking en groei. Vanwege de uitgebreidheid van deze code verwijzen wij graag naar de officiële website voor meer informatie.</p>
<p>Tips & Trucs</p>	<p>We geven je een aantal tips om je op weg te helpen. Als sociaal ondernemer is het handig om vooraf over zoveel mogelijk aspecten na te denken. Zo voorkom je achteraf onaangename verrassingen. Denk bijvoorbeeld aan het volgende:</p> <p>1. Ontwikkel een goede strategie</p> <p>Een goede sociaal ondernemer bezit de nodige ervaring en een goede opleiding met betrekking tot bedrijfsbeheer. Ook een heldere financieringsstrategie, marktstrategie en financiële administratie zijn van levensbelang. Ze zijn allemaal nodig want anders kom je vroeg of laat in de problemen</p> <p>2. Maak je sociale missie glashelder</p> <p>Een sociaal ondernemer is gebaat bij een duidelijk gecommuniceerde maatschappelijke missie naar de buitenwereld. Maak duidelijk wat je doet, met wie en waarom. Dit is niet alleen belangrijk bij het starten van jouw bedrijf, het</p>

	<p>is een constant proces. Je komt immers altijd mensen tegen die je missie nog niet kennen!</p> <p>3. Breid je netwerk uit</p> <p>Het kan handig zijn om stakeholders bij je bedrijf te betrekken die het bedrijf vooruit kunnen helpen. Raadpleeg bijvoorbeeld collega-ondernemers of sluit je aan bij een netwerk voor sociaal ondernemers. Zo vergroot je ook je kennis van de branche.</p>
Belangrijke concepten/ definities	Om als sociaal ondernemer in Nederland aan de slag te kunnen, moet je je inschrijven bij de Kamer van Koophandel, voldoen aan de vijf pijlers en wordt het sterk aangeraden om te werken volgens de Code Maatschappelijk Ondernemen.
Zelf reflectieve vragen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Leg uit wat een sociale onderneming is 2. Leg uit wat de vijf pijlers van sociaal ondernemerschap zijn 3. Welke rechtsvormen kunnen worden gekozen bij inschrijving bij de Kamer van Koophandel?
Mogelijk ben je hier ook in geïnteresseerd/ Aanvullende bronnen	Een kort overzicht laat zien wat een sociale onderneming inhoudt. https://www.youtube.com/watch?v=9_g5RqwW51l
Naslag	<ul style="list-style-type: none"> • https://www.kvk.nl/advies-en-informatie/innovatie/duurzaam-ondernemen/sociaal-ondernemen-werken-met-een-missie/ • http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/14583/attachments/3/translations/en/renditions/native • https://www.social-enterprise.nl/files/5614/9855/5734/Vastgestelde_versie_Code_Sociale_Onderneming_n.pdf